

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

**Програмно-нормативні основи діяльності
науково-педагогічного працівника вищої школи**

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

підготовки аспірантів

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва)

спеціальність: 017 - фізична культура і спорт
014.11 середня освіта (фізична культура)
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: відділ аспірантури і докторантури
(назва інституту, факультету, відділення)

Навчальна програма з дисципліни «Програмно-нормативні основи діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи» для аспірантів II курсу спеціальності 017 - фізична культура і спорт, 014.11 середня освіта (фізична культура).

Розробник: доцент, к.фіз.вих. Ріпак М.О.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури
Протокол від “__” серпня 20__ року № 1

Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури

(підпис)

(Боднар І.Р.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Програмно-нормативні основи діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки аспірантів спеціальності 017 - фізична культура і спорт, 014.11 середня освіта (фізична культура).

Навчальна дисципліна «Програмно-нормативні основи діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи» є важливою у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
Змістовий модуль 1. Діяльність науково-педагогічних працівників.

Змістовий модуль 2. Готовність викладача до науково-педагогічної діяльності..

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Програмно-нормативні основи діяльності науково-педагогічного працівника вищої школи» є формування в аспірантів знань про діяльність науково-педагогічного працівника вищої школи, формування широкої наукової ерудиції та розвиток здібностей творчого теоретичного мислення.

1.2. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні **знати:** законодавство України про вищу освіту, характеристику нормативно-правових документів для формування кваліфікаційних характеристик професій (посад) науково-педагогічних працівників навчальних закладів, складові компетентності науково-педагогічних працівників, кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти, перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, функції, права та обов'язки науково-педагогічних працівників, основи спілкування науково-педагогічного працівника..

вміти: використовувати отримані знання у процесі навчання та науково-педагогічної діяльності, організувати науково-дослідну роботу студентів, оцінювати ефективність роботи професорсько-викладацького складу, складати план науково-методичної роботи.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Діяльність науково-педагогічних працівників.

Тема 1. Стандарти вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Структура і зміст стандарту вищої освіти. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Тема 2. Професійна діяльність науково-педагогічних працівників.

Характеристика нормативно-правових документів для формування кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів. Складові компетентності педагогічних і науково-педагогічних працівників. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти.

Тема 3. Наукова та інноваційна діяльність науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Мета і завдання наукової та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти. Інтеграція наукової та інноваційної діяльності закладів вищої освіти і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук. Організація наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності науково-педагогічних працівників. Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників ЗВО.

Тема 4. Особливості та проблеми наукової діяльності науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Особливості наукової діяльності науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Організація науково-дослідної роботи студентів.

Тема 5. Функції, права та обов'язки науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Функції науково-педагогічних працівників. Робочий час науково-педагогічних працівників. Права науково-педагогічних працівників. Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Гарантії науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 2. Готовність викладача до науково-педагогічної діяльності.

Тема 6. Академічний кейс викладача вищої школи: реалії і перспективи.

Що таке академічний кейс викладача вищої школи? Проблеми формування академічного кейса викладача вищої школи. Академічний кейс як відкритий (незавершений) проект.

Тема 7. Оцінка роботи викладача як елемент системи забезпечення якості вищої освіти.

Оцінка діяльності викладача вищої школи у західних країнах. Оцінка ефективності роботи професорсько-викладацького складу в Україні.

Тема 8. Професійна готовність науково-педагогічного працівника до педагогічної діяльності.

Професійна кваліфікація науково-педагогічного працівника. Педагогічне спілкування науково-педагогічного працівника.

Тема 9. Особливості методичної діяльності викладача закладу вищої освіти.

Напрямки педагогічної діяльності у вищій школі. Складові педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу та їх змістовне наповнення.

Тема 10. Психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та шляхи її реалізації.

Психолого-педагогічні особливості становлення й розвитку психологічної компетентності викладача закладу вищої освіти. Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування. Шляхи реалізації професійних якостей викладача ЗВО.

3. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради України. –2014. – № 1556-VII.

2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. - Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584). - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. - Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 567. - <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-017-fizichna-kultura-i-sport-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>

4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. - Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516. - https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/82458/

5. Закон України «Про охорону праці» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 49. – с. 668. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про трудові книжки працівників» [Електронний ресурс] // № 301 від 27 квітня 1993 р. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/301-93-%D0%BF>

7. Наказ України «Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації» // Міністерство освіти і науки України. – 2002. – № 744.

8. Булах І.С., Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навчально-методичний посібник. – К.: [НПУ](http://www.npu.edu.ua/), 2002. – 115 с.

9. Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.Г. Мороза. – К.: [НПУ](http://www.npu.edu.ua/), 2003. – 267 с.

10. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Л. Ортинський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

11. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.

Допоміжна

12. Балабанова Л. В. Управління персоналом / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. – 471 с.

13. Баранова Г. И. Модели управления персоналом: учебное пособие / Г. И. Баранова. – Иркутск: ИГЭА, 2007. – 354 с.

14. Бублій Г. А. Система управління діяльністю вищих навчальних закладів в Україні / Г. А. Бублій // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2011. – № 1. – С. 186–191.

15. Васильєва Т. А., Леонов С. В., Багмет К. В. Вітчизняний досвід оцінки ефективності науково-педагогічних працівників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dSPACE.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/5213/1/vasileva.pdf>

16. Виноградський М. Д. Управління персоналом: навч. посіб. Для ВНЗ / М. Д. Виноградський, С. В. Беляєва, А. М. Виноградська та ін. – К.: ЦНЛ, 2008. – 504 с.

17. Гаращук О. Підвищення якості підготовки кадрів – фундаментальна місія вищої школи / О. Гаращук, В. Куценко, І. Содоль // Вища школа. – 2013. – № 2. – С. 22-36.

18. Загорій А. М. Особливості ефективного управління академічним персоналом ВНЗ / А. М. Загорій // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 1 (23). – С. 176–180.
19. Канюк В. М. Менеджмент персоналу: навч. посібник / В. М. Канюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін. – К.: КНЕУ, 2010. – 398 с.
20. Крушельницька О. В. Управління персоналом: навч. посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: Кондор, 2003. – 296 с.
21. Крушельницька О. В. Управління персоналом: Навчальний посібник. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – Вид. друге, перероблене й доповнене. – К.: Кондор, 2005. – 308 с.
22. Лумпієва Т. П., Волков О. Ф. Оцінка якості діяльності викладача [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://194.44.242.244/Portal/Soc_Gum/Npdntu_pps/2009_3/lumpieva.pdf
23. Никулина И. Оценка качества знаний через качество преподавательской деятельности / И. Никулина, О. Римская // Проблемы теории и практики управления. – 2006. – № 12. – С. 115–117.
24. Полуніна О.В. Психологічна компетентність викладача вищого педагогічного навчального закладу як чинник успішності управління процесом учіння студентів. Дис...канд.психол.наук. – К., 2004. – 202 с.
25. Семиченко В.А. Використання психології в навчально-виховному процесі вищої школи// Педагогіка і психологія. – 1996. - № 3. – С. 33-43.
26. Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Психологічна структура педагогічної діяльності: Навч.посібник. – Ч.1. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет“, 2001. – 217 с.
27. Січко Т. В. Електронні системи управління вищими навчальними закладами України / Т. В. Січко, О. А. Ковальчук // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2013. – №4 (81). – С. 208–217.
28. Стельмах С. Валеологічна поведінка викладача вищого навчального закладу в контексті здорового способу життя / С. Стельмах, В. Ясінський // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. - 2013. - Вип. 120. - С. 299-306.
29. Хриков Є. М. Аналіз та оцінка діяльності ректорів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.experts.in.ua>
30. Чернишова Є. Р. Розвиток кадрового потенціалу навчальних закладів системи вищої освіти: зарубіжний досвід / Є. Р. Чернишова // Порівняльно-педагогічні студії. – 2012. – №2 (12). – С. 68-80.
31. Юрченко В.І. Оцінні ставлення в педагогічній взаємодії //Освіта і управління. – Т.2. – 1998. - № 4. – С.91-98.
32. Accreditation Standards [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.aacsb.edu/accreditation/standards.asp>

33. Building Management Education in Ukraine: A Blueprint for Action [Text] / [Bochniarz Z., Kanishchenko G., Karpova O.]. – K. : Management Education and Training Center, 2001. – 110 p.

Залікові питання

1. Характеристика нормативно-правових документів для формування кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів.
2. Складові компетентності педагогічних і науково-педагогічних працівників.
3. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти
4. Мета і завдання наукової та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти.
5. Інтеграція наукової та інноваційної діяльності закладів вищої освіти і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук.
6. Організація наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності науково-педагогічних працівників.
7. Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.
8. Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників ЗВО.
9. Мета і завдання наукової та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти.
10. Інтеграція наукової та інноваційної діяльності закладів вищої освіти і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук.
11. Організація наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності науково-педагогічних працівників.

12. Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.
13. Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників ВЗО.
14. Особливості наукової діяльності науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.
15. Організація науково-дослідної роботи студентів.
16. Основні завдання закладу вищої освіти.
17. Функції науково-педагогічних працівників.
18. Робочий час науково-педагогічних працівників.
19. Права науково-педагогічних працівників.
20. Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.
21. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.
22. Гарантії науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти.
23. Типи закладів вищої освіти.
24. Необхідність формування, збереження та зміцнення індивідуального здоров'я науково-педагогічними працівниками.
25. Стандарти вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».
26. Проблеми формування академічного кейса викладача вищої школи.
27. Оцінка ефективності роботи професорсько-викладацького складу в Україні.
28. Професійна кваліфікація науково-педагогічного працівника.
29. Педагогічне спілкування науково-педагогічного працівника.
30. Напрямки педагогічної діяльності у вищій школі.
31. Складові педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу та їх змістовне наповнення.

32. Законодавство України про вищу освіту.
33. Система забезпечення якості вищої освіти.
34. Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування.
35. Шляхи реалізації професійних якостей викладача ЗВО.